НА ВУЗЬКО-ВІДОМЧИХ ПОЗИЦІЯХ

— Витягнув з води чоловіка, а він, виявляється, не з нашого раднаргоспу.

Мал. О. КОЗЮРЕНКА

ПЕРЕЦЬ

№ 14 РІК ВИДАННЯ XVIII ЦІНА 1 КРБ. КИЇВ. ЛИПЕНЬ 1958

perec-ua.

perec-ua.

Один в трьох особах

Допитливий фотокореспондент мандрував по мальовничому, багатому Поділлі. Все тут приваблювало його: і чудесні пейзажі, і нове будівництво в селах, а найбільше — знатні люди колгоспів.

У дорозі він прочув, що не так ще давно відсталий Грицівський район прославився успіхами колгоспу ім. Сталіна. Там ланка Володимира Федорчука виростила небувалий для тих країв урожай цукрових буряків.

...Не встиг кореспондент ступити на землю артілі ім. Сталіна, як відразу ж загорівся бажанням зустрітися з знатним ланковим.

— Де можна побачити Володимира Демидовича Федорчука? — спитав він.

Літній колгоспник глянув на незвичайного в їхньому селі гостя, обвішаного фотоамуніцією, хитрувато підморгнув і статечно промовив:

— А вам якого Володимира Демидовича Федорчука: ланкового, партійного секретаря чи голову сільради?

— У вас що — весь колгосп складається з Володимирів Демидовичів Федорчуків?! — здивувався фотокореспондент.

— Та як вам сказати, — не тільки колгосп, а й сільрада.

Нетерплячий кореспондент подумав, що з нього кепкують, образився і подався далі.

У правлінні колгоспу йому сказали, що Володимира Демидовича зараз можна знайти тільки в полі. Незабаром фотокор був уже на плантації ланки Федорчука. Ланка повним ходом проривала буряки.

— Де тут можна бачити Володимира Демидовича? — звернувся фотокор до високої середніх років людини.

— Ви вже його бачите. В чім річ?

— От і добре. Хочу зробити для газети ваш портрет і декілька знімків про роботу ланки, — скоромовкою випалив гість, хапаючись за фотоапарати.

— День, по правді кажучи, непідходящий вибрали, — спробував було протестувати ланковий, — роботи дуже багато, кожна хвилина дорога, сьогодні проривку закінчуємо.

— От і добре, от і прекрасно, — захоплювався фотокор і браво командував буряководами, кому де стати, кому куди дивитися, кому посміхатися.

Обличчя кореспондента сяяло справжнім творчим натхненням. «Ох, і кадрики ж будуть! Яка панорама! А хмари небесні! Всі мої колеги почорніють від заздрощів» — думав він.

Минулого року, як уже було відомо фотокореспондентові, ланка Федорчука виростила на кожному гектарі по 627 центнерів цукрових буряків. За це ланкового було нагороджено орденом Трудового Червоного Прапора. Цього року урожай буде не менший, про це свідчили сходи на плантації. Посмішка не сходила з обличчя кореспондента. Тепер йому тільки лишилося побалакати з секретарем колгоспної парторганізації, почути його думку про передовий досвід ланкового комуніста Федорчука і негайно ж до редакції. «З такою знахідкою ловити гав не доводиться», — вирішив він.

...Прийшовши до секретаря партійної організації, який ввечері був у конторі правління артілі, фотокор трохи розгубився. За столом, схилившись над паперами, сидів герой його знімків — Володимир Демидович Федорчук.

— А-а, старий знайомий?! Ще раз здрастуйте! — весело привітався кореспондент. — А мені сказали, що тут секретар парторганізації.

— Я і є секретар.

— Чудесно, — опанував уже себе досвідчений фотокор. — Зараз я вас зніму вже як секретаря колгоспної парторганізації.

Як не відмовлявся скромний Федорчук, але довелося скоритись. Знову заклацали фотоапарати — тепер уже при блискавичних спалахах бліцлампи.

Вранці фотокор подався до сільради. Йому ще вчора сподобалося мальовниче село, новий клуб, і він вирішив зняти все це на плівку і, за одним заходом, побалакати з головою сільради.

— Я б хотів побачити голову сільради! — сказав він.

— Будь ласка, він у себе з відвідувачами розмовляє, — відповів йому секретар, киваючи на двері кабінету.

Не легко було здивувати чим-небудь бувалого у бувальцях фотокореспондента. Але переступивши поріг кабінету, він отетерів. Власним очам у таких випадках вірити не доводиться. Довелось надіти окуляри. Озброєними очима дивився він на голову сільради і все ще мовчав.

Німу сцену перервав сам голова. Тепер уже він промовив:

— А-а, старий знайомий?! Здоровенькі були!

Його щиро вітав Володимир Демидович Федорчук.

Фотокореспондент усе ще лупав очима.

— Не дивуйтеся, я також і голова сільради,— посміхаючись, пояснив Федорчук.

А коли розійшлися останні відвідувачі і голова сільради залишився з гостем, Володимир Демидович розповів про те, як він опинився відразу на трьох відповідальних посадах.

— Це вийшло так. Працював я тоді колгоспним бухгалтером. Узяв я одного разу та й виступив на колгоспних зборах. Таку промову загнув, куди там! Як зараз пам'ятаю, сказав все, що на серці накипіло. Сказав, що не можна так далі працювати і ганьбити себе такою роботою. Техніки і добрив щороку збільшується, а врожаї цукрових буряків, як і раніше, залишаються низькими. Чому ж ми не можемо вирощувати по 500—600 центнерів з гектара, як це передовики роблять?

Слово по слову, взяло буряководів за живе, образились вони — і в контратаку на мене.

— Добре тобі язиком бовкати, сидиш собі за столом та пером порипуєш. Ти сапкою в полі порипати спробуй, — жартома сказав хтось.

У залі дружно зареготали. І вийшло так, що моя полум'яна промова нікого не запалила, тільки сміху наробила.

Тут, вибачте, вже й мене за живе взяло.

— Так я вам доведу на ділі! — з серцем вигукнув я і пішов з трибуни.

Самі ж розумієте, що відступати мені вже не було куди. Назвався горщиком, лізь у піч. І от звернувся я до правління артілі офіційно: так, мовляв, і так, прошу призначити мене ланковим за сумісництвом. Прохання моє задовольнили — і став я ланковим. Вечори зимові довгі-предовгі. Закінчу я бувало конторські справи і до книжок берусь. Всю літературу по буряківництву, яку тільки зміг дістати, перечитав. Мало не щодня збирав я свою ланку і ми всі разом читали брошури новаторів-буряководів, розробляли агротехніку відповідно до наших кліматичних умов і грунтів. Узимку заготували добрива, підготувалися до сівби.

Вивчену взимку теорію ми навесні та влітку почали в полі практично застосовувати. І от вам перші наслідки: восени з кожного гектара ми зібрали по 315 центнерів буряків. На другий рік зібрали ще більше, по 376 центнерів. А минулого року — самі знаєте. Так ото я й став буряководом.

І люди побачили, що я вмію не тільки запальні промови виголошувати, але й цукрові буряки вирощувати. Сільські комуністи обрали мене секретарем парторганізації. Потім обрали мене головою сільської Ради. Народ обрав, от і служу йому. Стараюся виправдати довір'я виборців. А ланку кидати й не думаю. Дуже полюбив я цю роботу. Вона мені не заважає. Цілі дні на полях, з людьми. Оце і вся моя біографія на сьогоднішній день.

Кореспондент, покидаючи село, віз до редакції фотонарис про хорошого ланкового, про ініціативного секретаря парторганізації, про авторитетного голову сільради.

Про одного в трьох особах...

А. ЧЕРНИЧЕНКО.

Хмельницька область.

Мал. БЕ-ША

— Ви не готові зустрітися зі мною в полі? Що ж — тоді зустрінемося з вами на сторінках Перця.

Синок

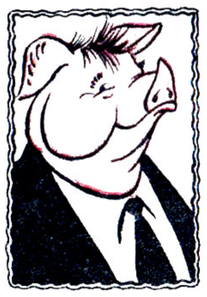

Спальний вагон, мов колиску, хита...
Басом говорить людина:
— Від матері вчора одержав листа,
Згадав про обов'язки сина.
Оце ми і їдемо зараз туди,
Де бігав малим я до школи.
Треба матусі старій помогти —
Пише: свиню закололи.

Г. БЄЛЯЄВ.
Переклад з російської.

м. Ялта.

Пацюча подяка

Загальні збори пацюків під підлогою Керченської школи № 25 урочисто відкрив найстаріший. Питання на порядку денному було одне: про майбутній ремонт школи.

Слово взяла старенька пацючиха

— Я пам'ятаю,—почала вона,— ще ті благодатні часи, коли половину приміщення школи займав під свої склади і магазини філіал відділу робітничого постачання «НОД-5», Сімферопольського відділення Сталінської залізниці. Вас, молоді, ще тоді не було на світі. Удень і вночі ми прогризали у тих складах ходи, переходи, коридори і тунелі. І ми домоглися свого — ви можете підпільними ходами потрапити до будь-якого закутка...

— Тільки жерти нема чого, крім залишків учнівських сніданків, — почулася писклява репліка з зали.

— Так, — сказала стара пацючиха, — але ми тепер розробляємо проект переселення всього нашого племені туди, куди перебрався ВРП. Наші спеціалісти твердять: поки там директором т. Кисельов, ремонту в приміщенні не буде, і ми зможемо знову жити спокійно! А шляхи у будинку цієї школи ми прокладали для вас...

— Немає чим хвалитись, — почулося знову з зали,—це не важко було робити у наскрізь прогнилих стінах і підлозі.

У залі засміялися.

— Пацюки! Тихо! — сказав, підводячись з свого місця, посивілий старий пацюк. — За те, що приміщення школи не ремонтувалося, — велике спасибі директорові відділу робітничого постачання «НОД-5». Він вибрався звідціля й радий, що йому тепер не доведеться витрачати гроші на ремонт. Я сам чув, як він сказав; хай наросвіта сама ремонтує. Я руйнував, а вона хай ремонтує... Але не будемо втручатися у взаємини наросвіти й директора ВРП Кисельова. Для нас він зробив так багато хорошого ..

Уже пізно вночі голова запропонував таку резолюцію:

«Загальні збори всіх пацюків, що проживають у будинку школи № 25 м. Керчі, — 1) Виносять подяку т. Кисельову за те, що він ні разу не завдав шкоди пацючому племені й прожив у приміщенні школи № 25 без поточного, середнього й капітального ремонту. 2) Проспівати кантату на честь т. Кисельова, який так байдуже ставиться до учнів школи і з такою зворушливою людяністю до пацюків.»

...Резолюцію схвалили одноголосно.

Олекса ОЧЕРЕТ.

ПРИГОДА НА МОСТУ

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

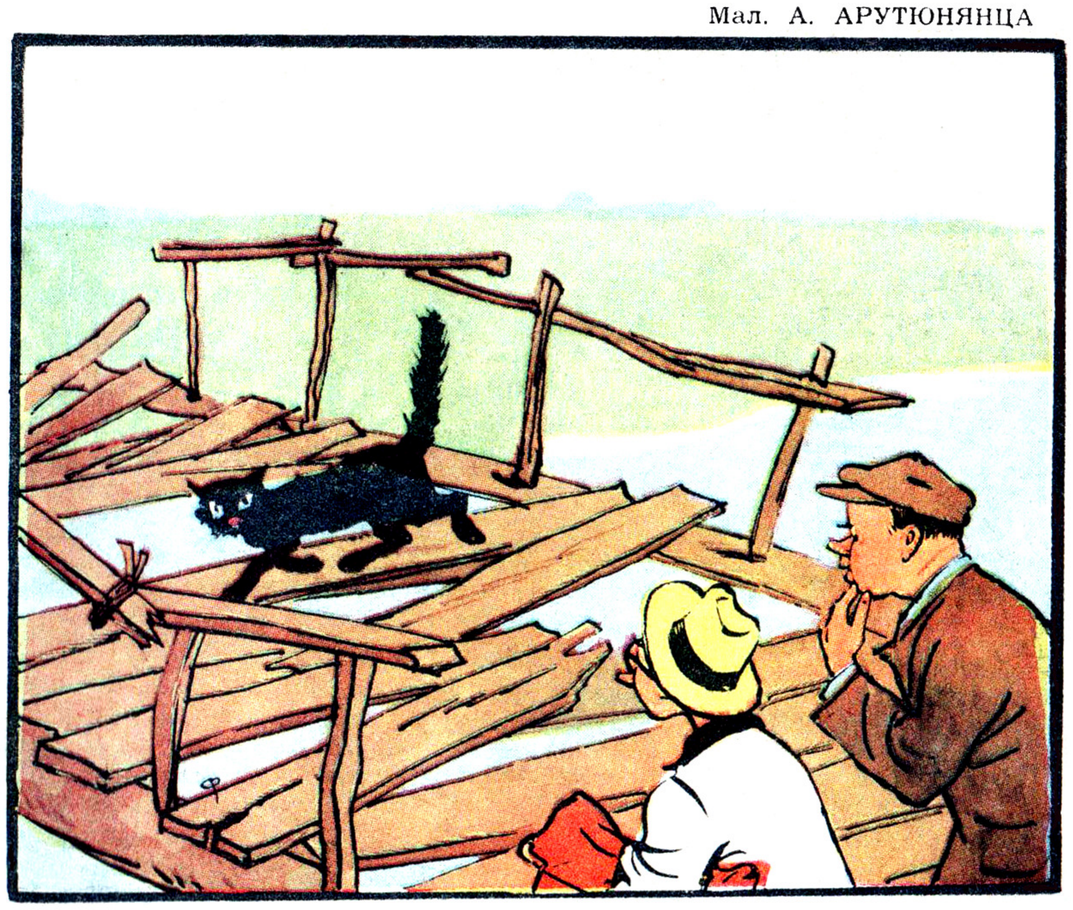

—Ой, буде невдача — кішка дорогу перебігає...

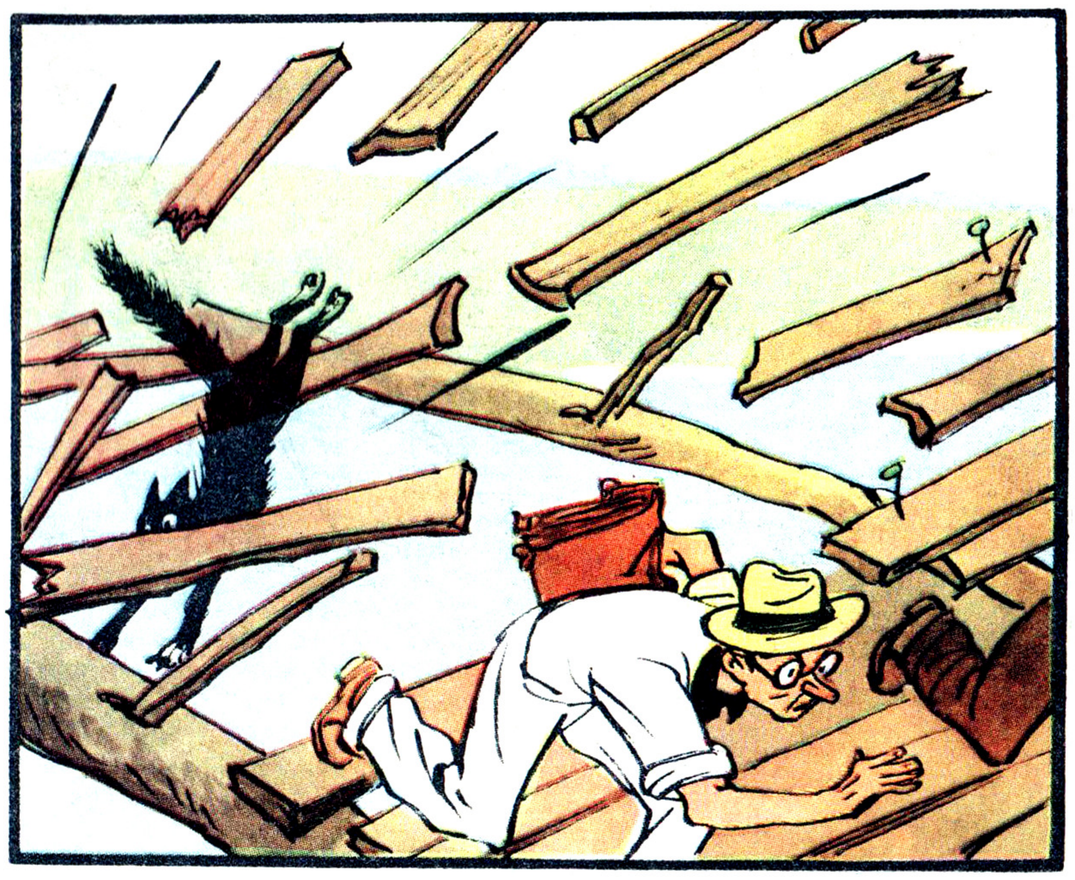

Мал. БЕ-ША

Напнув Рома халабуду.

Пошта Перця

ШАНОВНИЙ ПЕРЧЕ!

Головне управління економіки і планування Міністерства сільського господарства УРСР розіслало колгоспам форми для обчислення собівартості сільськогосподарської продукції.

У тих формах такі загадки позагадувано, що без твоєї допомоги їх не відгадати.

Приклад. Для того, щоб визначити собівартість кормів, треба раніше взнати собівартість одного коне-дня роботи живого тягла, а щоб взнати собівартість коне-дня роботи, то треба вже знати собівартість кормів.

Або: для того, щоб визначити собівартість однієї кіловат-години електроенергії, то треба раніше взнати собівартість одного тонна-кілометра автоперевезень, а цього не можна зробити, не знаючи собівартості кіловат-години електроенергії.

Якби колгоспні бухгалтери мали навіть кінську силу, то й тоді б вони не подолали отих кормо-конячих та автокіловатних загадок.

Що не кажи, а мудрі голови сидять у Головному управлінні економіки!

Є. СТУПЕЛЬ,
бухгалтер колгоспу «Шлях Ілліча».

с. Черниця,
Підкамінського району,
Львівської області.

ЛЮБИЙ ПЕРЧЕ!

На початку минулого року у нас, на Кастанівському сирзаводі, почали робити вентиляційну установку. І вийшла вентиляція не яка-небудь, а витяжна, та ще й хитрапрехитра. Інші вентилятори витягають зіпсоване повітря або, навпаки, женуть свіже повітря в приміщення, а наша вентиляція витягла з каси 5 тисяч карбованців та на тому й припинила роботу, бо поламалася.

Така ж приблизно історія вийшла у нас і з паровим опаленням — довго його кували та недовго гріли, все розпалося, поламалося, зникло невідомо куди...

Отака «атмосфера» завелася на заводі у нас, Перче. Дуже тхне марнотратством і безгосподарністю, а вентилятора добрячого нема...

ГРУПА РОБІТНИКІВ.
Монастирищенський район на Черкащині.

ТОВАРИШУ ПЕРЧЕ!

Утворилося в нас, у селі Пархомівці, зачароване коло. І все з вини начальника Краснокутської райконтори зв'язку Москаленка Івана Павловича. Два роки ми домагаємось, щоб т. Москаленко закінчив будівництво приміщення поштового відділення у нашому селі. Але за два роки справа вперед не посунулась.

Писали ми вже листи і до Харківського обласного управління зв'язку і до Міністерства зв'язку УРСР, але відповіді так і не дочекалися.

Через це й утворилося зачароване коло. Приміщення немає, бо листи не доходять, а листи не доходять, бо немає приміщення для пошти.

Допоможи, Перче, розірвати це зачароване коло, бо ми вже зовсім розчарувалися в роботі т. Москаленка.

К. ДАНИЛЕНКО,
голова сільради.
А. ГОРСТКА,
секретар сільради.

Краснокутський район,
Харківської області.

ДРУЖЕ ПЕРЧЕ!

Ну й худоба у нас на селі! Їй ото одне — аби жерти. А школярі в селі страх які уперті. Четвертий рік підряд скотина пожирає молодий парк, а вони щовесни насаджують його та й насаджують.

Голова сільради т. Полковник та голова колгоспу т. Шевченко теж вельми послідовні люди. Щороку сільрада зобов'язує, а правління колгоспу зобов'язується обгородити парк і поставити сторожа. Але ні огорожі, ні сторожа так досі й немає.

А може, це вчителі винні, що замість парку серед села цурпалля стирчить? Щороку організовують та й організовують дітей на оте деревонасадження. А нема того, щоб організувати самих керівників села на виконання їхніх же постанов.

Уяви собі, Перче, який би парк у нас виріс, коли б тт. Полковник і Шевченко хоч раз виконали свої постанови!

Сумська область,
Червоний район,
с. Уланове.

П. КИСЕЛЕНКО.

За нарядами

Коли на зборах партійно-господарського активу Роздольського сірчаного комбінату і будівельного тресту «Роздолбуд» робітники добре перетерли з пісочком діячів з відділу робітничого постачання, виступив заступник начальника цього відділу М. А. Несен і почав бідкатися... Вся заковика, мовляв, у тому, що ми з області і столиці нарядів не одержуємо...

А Михайло Андрійович без нарядів, як то кажуть, ні туди і ні сюди.

У магазинах та їдальнях селища Роздол-другий, Миколаївського району на Дрогобиччині, де живуть і працюють будівники сірчаного комбінату, не знайдеш ні цибулини, ні редиски, ні іншої якоїсь овочини. Чому? Ну, ясно ж, наряди винні. Не їхати ж Михайлу Андрійовичу в сусідні колгоспи домовлятись про постачання овочів! От якби цибулю з Києва прислали, а пастернак — з Дрогобича, тоді інша річ!

Звичайне почуття відповідальності Михайло Андрійович теж, певно, одержує за нарядами. У місцевих магазинах, через відсутність холодильників, не рідко псуються м'ясо та інші продукти. На овочевій базі відділу робітничого постачання погноїли майже на 10 тисяч карбованців картоплі.

А про такі дефіцитні речі, як ввічливість і культура в обслуговуванні споживачів, і говорити нічого. Тут відсутність нарядів особливо дається взнаки. Деякі товари і продукти продавці ховають під прилавком. Бригади робітничого контролю не раз про це акти складали:

М. А. Несен обіцяв вжити заходів, та слова його масні, а пироги — пісні. Теж, мабуть, спеціального наряду чекає... Міліцейського.

Та й сам Михайло Андрійович потрапив у Роздол не інакше, як за нарядом. Досі він безславно подвизався на керівних торговельних постах у Старосамбірському і Ходорівському районах, був у Дрогобичі і директором маслозаводу, і начальником міськкооптторгу. Керував Михайло Андрійович і курортторгом у Трускавці.

Пройшов, як бачимо, вогонь і мінеральні води!

Ю. БОЙКО, ПАСІЧНИК, ГУНЦЕВ,
члени будівельного комітету тресту «Роздолбуд».

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Ремонтувати чи ні?

— Ремонтувати!..

Розібралася

(БАЙКА)

— Ну як там Півник мій? — пита в Тхора Рябенька,—
Він на Лисицю скаргу вам заносив?
— Розберемося! — Тхір гикнув смачненько,
І лапою змахнув пір'їнку з носа.

Юрій КРУГЛЯК.

Мал. Л. БОЙКА

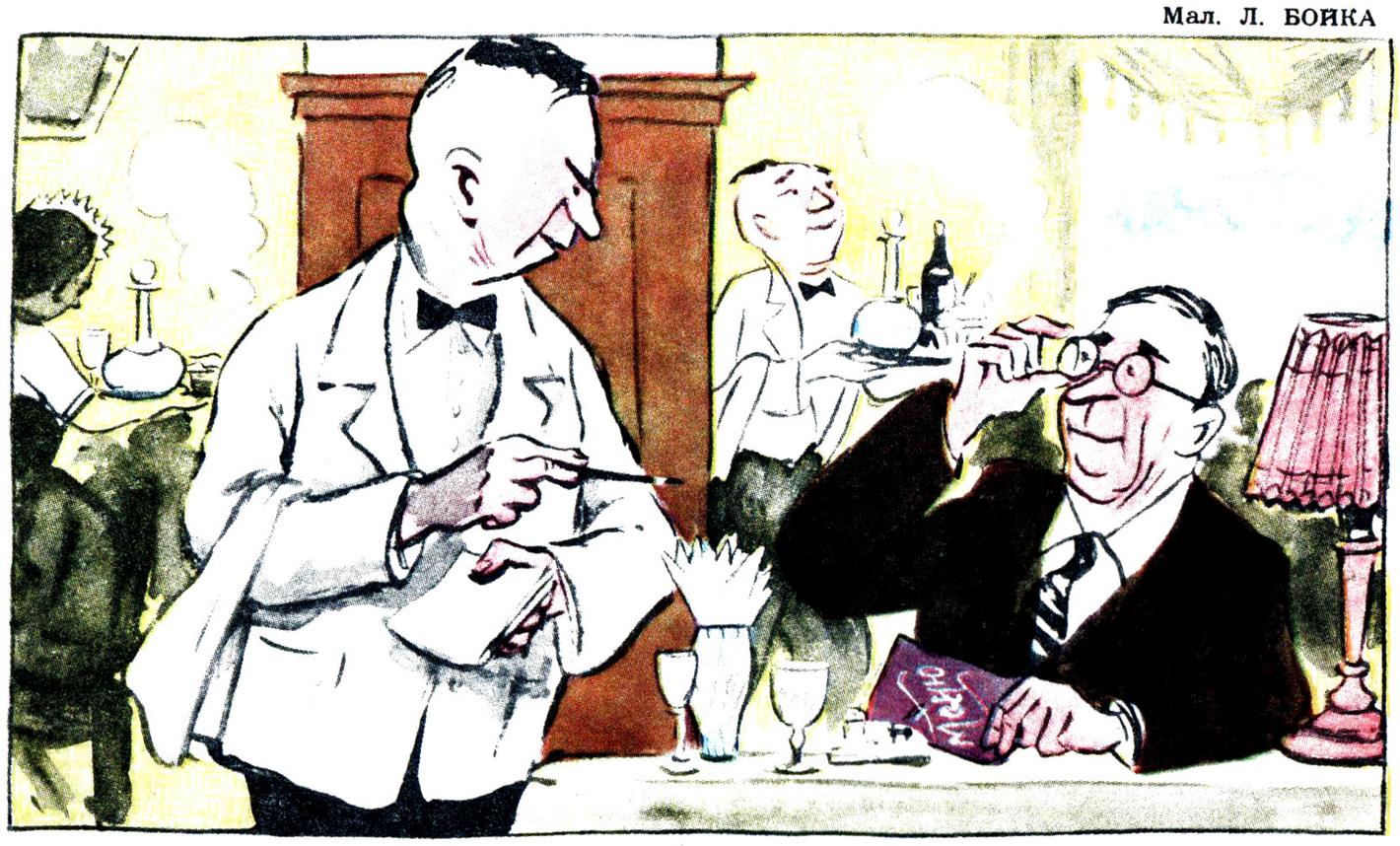

— ...У нас ресторан першого розряду, а ви замовляєте якусь нещасну склянку чаю!!!

ТЕАТР ПЕРЦЯ

ПРОГНОЗ

ДІЙОВІ ОСОБИ:

Бузівок Гаврило — огрядний чолов'яга, 40 років.
Ярина Павлівна — його дружина, 35 років.
Шелест Сергій — колгоспний тесляр, років 60-ти.

Садок. В глибині його біліє хата. На передньому плані — розложисте дерево. Літній сонячний день. Полуднева тиша.

Під деревом на низькому ослінчику сидить Бузівок. Він обмахує газетою обличчя, потім долонею витирає лоба.

БУЗІВОК. Ну!.. Африка... (Переглядає газету). О! Саме те, що нам треба. «Прогноз погоди». Подивимось, що вони там угадують. (Читає). «Протягом останніх днів на території України встановилася жарка погода». (Каже). Без тебе знаю! (Читає). «Причина цього явища полягає в тому, що з південних континентів до нас ввірвалися великі маси гарячого повітря». (Каже). Хе! Ввірвалися! Що де не вирветься та все на твою, чоловіче, голову. (Читає). «Передбачається, що ближчими днями температура підвищиться до 30—35 градусів тепла». (Каже). Оце так потішив, мордуй його маму, з таким прогнозом! Правду люди кажуть: порушився клімат. Раз атомні бомби рвуться, то клімат міняється. Голови б їм порозривало, отим, що кидають бомби.

Входить Ярина. На плечі у неї коса, яку вона вішає на сучок дерева, а потім перепинається.

ЯРИНА. Але ж і припікає сьогодні.

БУЗІВОК. Ще й не те буде. От прогноз каже, що температура підскочить до 30—35 градусів жари. Он що воно буде!

ЯРИНА. А тобі, Гавриле, чого тривожитись? Адже в холодку сидиш.

БУЗІВОК (обурено). В холодку, в холодку! Та я ж, як той пес, висолопивши язика, цілий день по селу гасаю, мордуй його маму! От і сьогодні так ухоркався, що ледве дихаю...

ЯРИНА (іронічно). Бідна, нещасна людина!

БУЗІВОК. А ти, Ярино, не глузуй! Не насміхайся, кажу! Бачу, що вже й ти за ними тягнеш?

ЯРИНА. За ким це я тягну? Я ось косу тягаю, аж жили мені тріщать.

БУЗІВОК. Хе! Вона косу тягає. На сінокосі не робота, а божа благодать. Чи я не знаю? Оце вийдеш раненько на луг, а там такі пахощі, що аж у ніздрях лоскоче. Сонечко тобі світить, повітря тобі свіже, пташки тобі співають. Готовий рай!

ЯРИНА. А й справді рай! А я, дурна, не знала, не відала... Ну, кажи, Гавриле, далі. Я залюбки тебе послухаю. Ти дуже гарно розказуєш.

БУЗІВОК. Я доказую, що тобі краще, ніж мені. А ти скоса на мене поглядаєш. Хіба я не знаю? А ніхто того не подумає, яка в мене нервна робота.

ЯРИНА (посміхаючись). І як ти витримуєш?

БУЗІВОК. Чого зуби скалиш?!

ЯРИНА. Який це гедзь тебе вкусив?

БУЗІВОК. Не гедзь, а люди кусаються. Тільки й чуєш: «Дивіться, яке пузо Гаврило Бузівок викохав!», «Гляньте, яка червона пика в Гаврила!» Неначе в зубах зав'яз їм Бузівок, мордуй їхню маму! Спробували б вони посидіти на моєму місці.

ЯРИНА (лагідно). Гавриле, ось послухай моєї поради. На біса тобі така робота? Покинь її, щоб не мучити себе.

БУЗІВОК. Еге, покинеш. Так тебе й відпустять. Як не як, а я вже набив руку на молочному ділі, можна сказати, спеціаліст. Розумієш?

ЯРИНА. Я розумію, але ж люди не можуть того в голову взяти. Сам же кажеш.

БУЗІВОК. У печінках вони мені сидять. Повіриш, інколи так допечуть, що хоч би й не хотів, то з горя вип'єш. Але ж і тут без біди не буває. Учора роздобули з секретарем сільради пляшку первачу. У баби Химки взяли. Випили. А вража баба, видно, на дурмані самогонку настояла. До того в голові загуло, до того всередині запекло— хоч лягай та помирай. Довелося кухоль вершків випити, щоб пригасити той вогонь. Аж на тобі— нова напасть. Таке броженіє в животі пішло, так бурчати почало, що собаки слідом бігали і гавкали.

ЯРИНА (сплескує руками). Лишенько моє! Як вони тебе на шматки не розірвали?!

БУЗІВОК. Тобі смішно, а в мене куди не кинь, то клин. Раніше, коли молоко по обов'язкових поставках здавали, легше мені було. Вручив кожному зобов'язання і сиди, бо знаєш, що він, голубчик, принесе молочко. А не принесе — можна натиснути. А тепер? Іди до нього в хату та агітуй, та проси, щоб він теє молоко продав, бо інакше плану не буде. А не даси плану — намилять шию. Ще й як намилять! Як викличуть до району...

ЯРИНА. А ти ж думав? Не намочившись, рибки не впіймаєш!

БУЗІВОК. Тепер бачиш, як мені скрутно? Поки в одній хаті поагітуєш, поки в другій та третій, — так до вечора наберешся... гм, гм, так, кажу, натомишся, що ледве ноги за собою тягнеш. Ох, і нервна робота...

ЯРИНА. Як тільки ті нерви витримують? Як вони досі не порвалися? Видно, міцні.

БУЗІВОК. Колись були міцнуваті, а тепер... Ще чорти навкулачки б'ються, а ти вже підхоплюєшся, мов ошпарений, біжиш на тую молочарню, щоб вона їм згоріла... то, може б, кращу збудували. Ну, приймеш молоко, перевієш, відправиш, можна б і відпочити, так проклятущі мухи не дають. Ну, до того злющі, як оси. От у Китаї добре жити. Там, кажуть, мух нема.

ЯРИНА. То катай собі в Китай.

БУЗІВОК. Еге, катнеш! А візьми сьогоднішній день. Тут треба бідони відправляти, а кляті дівчата — як змовилися, нікого не знайдеш. Довелося самому бідони до машини перти. І, видно, підірвався, мордуй його маму, бо щось під груди підкочує... Якби хоч чарку випити, то, може б, воно трохи відлягло...

ЯРИНА (вдавано жалісливо). Горопаха мій, нещасний! Не поможе тобі чарка. Ох, не поможе... Чує моя душа, щось недобре вона чує...

З'являється Шелест.

ШЕЛЕСТ (здаля). А дозвольте до вас завітати, люди добрі!

ЯРИНА. Заходьте, Сергію Івановичу, просимо! Ось я вам стільця принесу, відпочинете в холодку. (Виходить).

ШЕЛЕСТ. Добрий день, Гавриле Сидоровичу!

БУЗІВОК. Здрастуйте, Сергію Івановичу!

ШЕЛЕСТ. На хорошій годині стало.

БУЗІВОК. Ет, надто вже жарко. Не люблю такого клімату! А газета каже: ще дужче припече.

ШЕЛЕСТ. От і добре. Сіно скосимо, висушимо, як м'ята буде.

Входить Ярина. У неї в руках стілець і килимок. Вона ставить стілець і запрошує Шелеста сідати.

ШЕЛЕСТ (сідаючи). Спасибі, Ярино Павлівно, що пожаліла старого.

Бузівок виймає цигарки, одну бере собі, а другу простягає Шелестові.

ШЕЛЕСТ. Дякую, я фабричних уникаю. Кашляю від них. Запалю свого, саморобного. (Вимає кисета, крутить цигарку).

Бузівок і Шелест запалюють цигарки. Ярина простеляє килимок і сідає.

ШЕЛЕСТ (до Бузівка). Як воно діла, Гавриле Сидоровичу?

БУЗІВОК. Краще не питайте. Голова не зносить! Дуже великий спрос з мене, а помочі нема. Кожен тільки й знає кричати на тебе та натискувати. Тільки й чуєш: «Давай, Гаврило! Крути, Гаврило, щоб більше молока йшло!» А де я його візьму, отого молока, коли кожне норовить на базар його віднести?

ШЕЛЕСТ. Бачу, що важкувато тобі доводиться.

БУЗІВОК. Повірте, іноді так закрутишся, що за цілий день кусочка горілки... гм, гм, кусочка хліба в роті не маєш.

ЯРИНА. Подивіться, як він, бідолаха, змарнів.

ШЕЛЕСТ. А скажи мені, Гавриле Сидоровичу: на якого дідька тобі отак вертітися? Для чого отак убивати себе? Чи в тебе сім'я велика, чи тобі так багато треба? Плюнь ти з високого дерева на тую молочарню!

БУЗІВОК. Еге, плюнеш. Я вже й сам не раз збирався тікати з молочарні, так не відпускають, мордуй їхню маму!

ШЕЛЕСТ. А хто ж це так за тебе вчепився?

БУЗІВОК. Директор раймолока товариш Судачок.

ЯРИНА. Там дихати без нього не може.

БУЗІВОК (гордовито). Де я, каже товариш Судачок, візьму такого спеціаліста, як ти, Гавриле Сидоровичу? Ти вже добре руку набив, ти вже знаєш всі входи й виходи. А з новим чоловіком буде повний провал.

ЯРИНА. Про входи й виходи він правду каже. Оце як зайдуть в чайну...

БУЗІВОК. Помовч! Треба ж мені з начальством поговорити, порадитись, спланувати...

ЯРИНА. А, звісно. Оце як наплануються, так мій Гаврило у канаві ночує.

БУЗІВОК. Кажу, — замовкни! Ляпнеш, а люди повірять.

ШЕЛЕСТ (до Ярини). Оказується, що той Судачок міцно узяв нашого Гаврила на гачок.

ЯРИНА. Еге ж, скільки його Гаврило не просив, скільки не молив, хоч кілка йому на голові теши, — не відпускає.

ШЕЛЕСТ. Так, так... А ми, Гавриле Сидоровичу, неначе знали твоє горе та й вирішили тобі допомогти.

БУЗІВОК (насторожено). А хто це такі — ми?

ШЕЛЕСТ. Правління колгоспу.

БУЗІВОК. А чого це у вашого правління та заболіла голова про мене?

ШЕЛЕСТ. Виходить, була причина. Прийшов би вчора на засідання та й послухав...

БУЗІВОК. Чи ви не бачите, яка спека? У мене молоко скисає, а я буду з вами засідати.

ШЕЛЕСТ. Молоко скисло? Як же ти допустив? Ну, добре, — розкажу тобі, про що говорилося на засіданні. За тим і зайшов.

БУЗІВОК (насторожено). Щось про мене, про мою молочарню говорили?

ШЕЛЕСТ. І про неї мова була...

БУЗІВОК. А що там таке?

ЯРИНА. Не заважай людині!

ШЕЛЕСТ. Ти знаєш, що нова мітла добре мете. Так от, — новий голова колгоспу Катерина Гордіївна нову лінію взяла. Вона каже, що в нашому колгоспі велике безобразіє завелося. Жінки важкі роботи виконують, а багато чоловіків байдики б'ють. Той сюди встряв, той туди заліз, та й переводять золоті дні. А робочих рук невистачає, відстаємо. Катерина Гордіївна каже так: візьміть, наприклад, Миколу Грача, він свинофермою завідує. Та невже отой Грач краще наших свинарок діло розуміє?

БУЗІВОК. Правильно!

ШЕЛЕСТ. А візьміть, каже, Івана Пундика. Здоровий, як бик, а в комору заліз та цвяхи і мотузки видає. Та там же яка завгодно дівчина справиться!

БУЗІВОК. Правильно!

ШЕЛЕСТ. Та як почала, як почала — усіх перелічила. Витурити, каже, треба отих неробів з теплих гніздечок! А на їхнє місце жінок і дівчат поставимо.

БУЗІВОК. Правильно каже! Молодчина Катерина Гордіївна!

ШЕЛЕСТ. Козак-жінка! А потім і до молочарні дібралася та й про те слово сказала.

БУЗІВОК. А що ж такого вона про мене могла сказати?

ШЕЛЕСТ. Говорила те саме, що й про всіх.

БУЗІВОК. Значить, щоб і мене того... витурити?

ШЕЛЕСТ. Еге ж! Сказала так: як той кіт, припав Бузівок до сметани. Досить йому пальці вмочати!

БУЗІВОК (спалахнувши). Мордуй йому маму! Не вона мене до тієї сметани поставила, не вона й зніматиме! Думає, що як вона Катерина, то вже велика цариця!

ЯРИНА. Гавриле! Ти ж сам ось тільки що жалівся: казав, що тобі важко, що ти закрутився.

БУЗІВОК. Казав, нарікав... Казав, що мені важко, бо ніхто не допомагає, а спрос з мене великий.

ШЕЛЕСТ. Ага, тобі важко? Тобі на молочарні тяжко? А нам легко? Подивись хоч би на мене. Скоро мені шістдесят років буде, а я сокири з рук не випускаю. Ні, ні! Ти чув коли-небудь, щоб хтось сказав про старого Шелеста, що він ледачий? Чув?

ЯРИНА. Про вас, Сергію Івановичу, тільки добра слава йде.

ШЕЛЕСТ. Я щодня на роботі, я ферми будую, бо про нашу худобу думаю. Якщо корова буде в холоді та голоді, то молока вона тобі не дасть. І сидітимеш тоді на своїй молочарні та нявкатимеш.

ЯРИНА. А до того ж і шию намилять.

ШЕЛЕСТ. Як член правління, прийшов сказати тобі: вставай завтра раненько, бери вила в руки та на луг — сіно скиртувати. Я корівник збудую, а ти корму заготуєш, от і будемо з молоком. Наздоженемо Америку! А коли добре надоїмо, то готове молоко кожен прийме.

БУЗІВОК. Хе! Таке й скажете: «Кожний прийме!» А ви спробуйте підшукати на моє місце підходящу людину. Думаєте, легко?

ШЕЛЕСТ. А ми вже знайшли.

БУЗІВОК (іронічно). Кого ж це, якщо не секрет?

ШЕЛЕСТ. Та кого ж, — Ярину Павлівну.

БУЗІВОК. Що?! Мою Ярину на моє місце?!

ШЕЛЕСТ. А ти ж думав? Вона це діло знає не гірше тебе. Вона хороша хазяйка — молоко в неї не скисне. І з людьми поговорити вміє, план виконає. Отож ми вчора поміркували, та так і записали. Нехай Ярина тобі скаже, — вона була на засіданні правління.

БУЗІВОК (вражено). Була на засіданні? Так ти там була?

ЯРИНА. Викликали, то й пішла. Не буду ж я носа дерти.

БУЗІВОК. Ти все знала? І не сказала? Підступна ж ти людина! Бачили таку? (Повторює слова Ярини). «Чує моя душа, щось недобре чує...» А виходить, що твоя душа добре все знала. Але не думайте собі, що Бузівка легко з ніг звалити! Якщо ви отаке задумали проти мене, то я теж свій принцип поставлю. Зараз же поїду до товариша Судачка!

ШЕЛЕСТ. Е, не крути, Гавриле, нічого не вийде. Мілко плаває твій Судачок. Катерина Гордіївна перед тим, як за вашу братію-шатію братися, в райкомі партії радилась А там її підтримали. І добре підтримали. Так що в неї, брат, не покуриш. Що ні, то ні!

БУЗІВОК. Оце так прогноз, мордуй його маму!

ШЕЛЕСТ. Хороший прогноз, — не на день, не на два.

ЯРИНА. Не журися, Гаврусь! Адже тебе не зняли з роботи за якусь там провину. Тебе просто перемістили. Ти підеш на сінокіс, а я — на молочарню. А на лузі сонечко собі світить, повітря тобі свіже, пташки тобі співають... Справжній рай! А в тому раю давно вже ждуть таких праведників, як ти!

Завіса.

Лаврін ГРОХА.

КОСМІЧНИЙ СКАЧОК

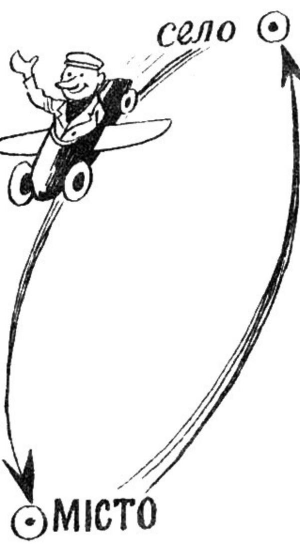

Отой самий Скачок... Іван Іванович Скачок, про якого, пригадуєте, писалося в Перці № 8 за 1957 рік у замітці «Головпрокат».

Писалося про те, що т. Скачок керує колгоспом у селі Мохнатині, а живе у м. Чернігові. Писалося і гадалося, що людині допоможуть осісти на тому місці, де вона працює.

Та не так сталося, як гадалося. Іншим головам допомогли осісти на одному місці, а т. Скачку — ні. Питання про голову колгоспу ім. Коцюбинського т. Скачка, як кажуть, повисло в повітрі. Питання ось уже другий рік висить, а Іван Іванович Скачок — літає... Літає на колгоспній автомашині по орбіті: з міста в село і з села до міста. Він уже стільки обертів зробив по цій орбіті — куди тим штучним супутникам!

Люди добрі, допоможіть Івану Івановичу Скачку благополучно приземлитися на місці своєї роботи!

КАРА ГОСПОДНЯ

Мал. К. ЗАРУБИ

— От роззява! Я, здається, замість граматки, віддав комсомольського квитка.

Гей, хто в лісі, озовися!

У лісах Вінницької області водяться не тільки зайчики, лисички та різні пташки. Фауна лісу біля села Майдан Борківський, Літинського району, збагатилася ще одним не дуже цінним, але досить бридким хижаком.

Хижак, на щастя, позбавлений хвоста, кігтів, іклів, але в навколишніх мешканців він викликає не менший жах, ніж хвостатий. Мешканці намагаються не потрапляти йому на очі. А от дітям, які пасли в лісі худобу, не пощастило, і хижак їх мало не порозривав.

Учня п'ятого класу Сашу Короля він побив до нестями. Така ж доля спіткала колгоспницю Христю Гуренко, Антонишного Миколу, Гончарука Сергія та багатьох інших.

На жаль, новим хижаком не зможуть зацікавитися зоологи, тому нам самим доведеться ближче познайомити з ним читачів.

Прізвище дикого хижака — Федір Карпович Слободяник, числиться він лісником. Споживає в основному горілку й самогон, після чого остаточно дичавіє і накидається як на дорослих, так і на дітей. Горілку й самогон Слободяник виготовляє з дерева. Не подумайте, що Слободяник віддає перевагу деревному спиртові. Зовсім ні! Йому не доводиться переганяти деревину на спирт, застосовуючи нову технологію. Технологія Слободяника дуже спрощена, але вона не заважає з дерева одержувати доволі бурякового перваку. Треба тільки вміти розширити коло розкрадачів та порубників державного лісу, налагодити з ними контакт — і горілка поллється рікою.

Федір Карпович пішов саме таким шляхом і дуже швидко знайшов з порубниками спільну мову: «Хочете мати дерево, як будівельний матеріал? Дуже добре. А я хочу мати горілку як напій. Висновки зробіть самі». Порубники не тільки зробили висновки, але й сокири нагострили. І добре, певне, нагострили, бо у всі кінці тепер тріски летять. Не долітають вони тільки до Літинської прокуратури, хоча під боком у неї сам Слободяник воздвигає собі з державного лісу хороми. Прокурор Літинського району т. Довгий та слідчі тт. Воробйов і Євграфов чомусь не вважають потрібним потурбувати Слободяника.

Навіть тоді, коли громадянка Король поскаржилась до прокуратури на злочинні дії Слободяника (саме її сина по-звірячому побив Слободяник), прокурор одписав щось на куценькому папірці, а що — так і не добереш. Може, й не Слободяник бив Сашу Короля, а Саша Король бив Слободяника? Словом, як закінчує свою відповідь прокурор, матеріалів, на підставі яких можна було б притягнути лісника до відповідальності, немає. Що ти до справи підшиєш? Сашині синяки, чи кубометри розкраденого лісу, чи літри горілки, випитої за державний рахунок, чи того сепаратора, що його Слободяник виміняв у громадянина Нікуліна за державний ліс?

Все це такі речі, що їх ніяким діроколом не проткнеш і ні в яку папку вони не вмістяться. От і розводить прокурор руками: немає матеріалів, немає підстав судити злодія, п'яницю та хулігана.

Шумить ліс, принишкли пташки, поховалися зайці, люди минають Слободяника десятою дорогою. Нема кому гукнути: «Гей, хто в лісі, озовися!» Нікому взяти того Слободяника за брудну руку та вивести з темного лісу на чисту воду.

Б. МИКОЛЕНКО.

Насолили...

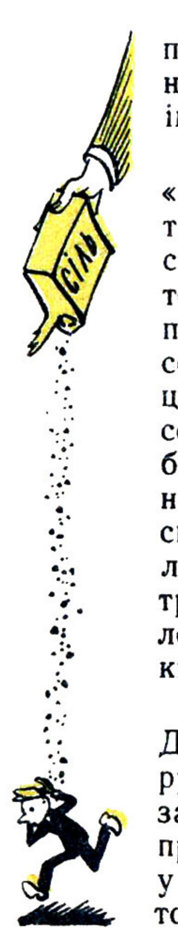

Кожна досвідчена господарка знає золоте правило: соли, соли, та не пересолюй! Бо недосіл, як відомо, на столі, а пересіл зовсім на іншому місці.

Це правило, на жаль, забули товариші з «Укрголовбакалії». Вони так насолили колективу Прогнойського солепромислу (Голопристанський район, Херсонської області), що у того не тільки спина, а й поперек болить. На промислі скупчилося близько 13 тис. тонн солі. Доводиться штучно стримувати виробництво, промисел опинився у скрутному фінансовому становищі. А все тому, що «Укрголовбакалія» не видає нарядів. Тимчасом у сусідні райони Херсонської, Миколаївської, Одеської та деяких інших областей, зв'язані з Голою Пристанню зручним і дешевим водним транспортом, сіль за нарядами тієї ж «Укрголовбакалії» завозиться залізницею за сотні кілометрів аж із Артемівська.

У відповідь на скаргу солепромисловців, Держплан УРСР дав «Укрголовбакалії» сувору вказівку: переглянути плани завезення солі, забезпечити нормальну роботу Прогнойського промислу. Та, як кажуть, пішов посол й упав у розсол. Листування триває, загрожуючи затопити все паперовою зливою. А сіль, хоч вона і в воді народилася, найбільше води боїться.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

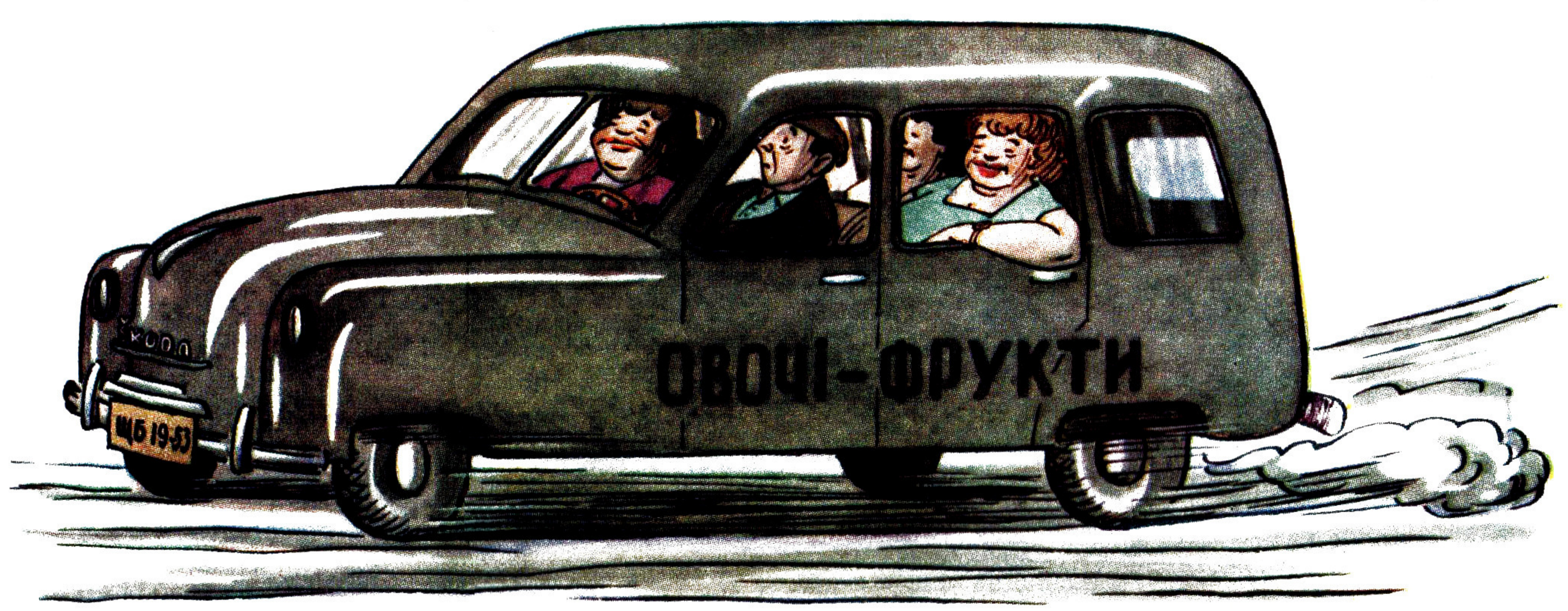

Шкода, не ті фрукти возить.

Риби і рак

(БАЙКА)

Зібрались якось Риби навесні,
Порадились і всі прийшли до згоди:
Переселитися в ці теплі дні
Із мілководдя на глибокі води.
Зашелестів край ставу очерет.
— Вперед! До моря! — дружний крик
піднявся.
Кричали всі. І Рак старався.
Він аж хрипів: — Вперед! Вперед!..
А сам задком до берега вертався.
Його лякали труднощі в путі.
А риби подались туди, де море грає...

Такого діяча зустрів я у житті:
Кричить «Вперед!», а сам — не поспішає.

Павло КЛЮЧИНА.

Подорож Перця. З мітлою по Фастову

ТЕ, ЩО МЕТЕ

З Київського приміського вокзалу до станції Фастів — дві години їзди. Зі станції Фастів до міста Фастова — трохи більше. Таксі на станції не видно (до речі, і в місті теж). Автобуса також не побачиш. Єдиний загальнодоступний вид транспорту у Фастові — це «топтобус», ним, як правило, і користуються приїжджі.

Скористався ним і я. Вийшов на привокзальну площу і відчув, як мене обдав своїм свіжим подихом легкий вітерець. Такий легкий, такий приємний, що аж... сльози на очах виступили. Бо разом з вітерцем мене обдало ще й густою хмарою пилюги.

Купаються у пилюці тут не тільки горобці, а й люди. Товстим шаром лежить пилюка на тротуарах. Щоб якось прокласти собі стежку, довелося пустити в хід свою мітлу. Тільки-но я розмахнувся нею, як мене обступив гурт украй зацікавлених працівників комунального господарства м. Фастова.

— Що це? — запитали вони.

— Те, що мете.

— Невже? — здивувалися комунальники. — Уперше бачимо. Не погано було б і нам завести кілька таких штук. Тільки, де ж їх узяти? Треба буде подати заявку, щоб занарядили...

НА ЗЕМЛІ, В НЕБЕСАХ І НА МОРІ

— Як же дістатися до міста Фастова?

Молода пара, до якої я звернувся з цим запитанням, загадково перезирнулася.

— А ти, — спитали вони, — як хочеш дістатися: морем чи суходолом?

— При чому тут море? — спитав я.

— Як при чому? Ти на Триліській вулиці був?

— Ні...

— А на Південно-Західній? На Інтернаціональній? На вулицях Дзержинського й Орджонікідзе? На Радянському провулку? А у водоймищі перед базаром тобі доводилося плавати?.. В такому разі, ти не знаєш, що таке водна стихія. А нам, фастівцям, доводиться брати ці водні перешкоди з самої весни і аж до зими, коли калюжі замерзають. Про замощення цих калюж не раз ставилося питання на засіданнях райвиконкому і міськради.

— І що?

— І нічого. Питання про їх ліквідацію, як і раніше, висить між небом і землею... А ми плаваємо.

РАЙОННА АБІССІНІЯ

Спека. В горлі пересохло. Підходжу до споруди з вивіскою: «Павільйон № 8». На ній плакат: величезний рак сидить на кухлі пива, ніби кличе: заходьте, частуйтесь.

— А крім пива у вас є що-небудь?

— О, будь ласка... Можна коньячку. Є імпортний ром. Лікер...

— А вода?

— Воду шукайте в іншому місці...

Я шукав газовану воду у вісімнадцятьох «інших місцях», де красувалися вивіски «Павільйон», «Буфет», але ніде на неї не натрапив. Звичайної води — і то допроситися не міг, аж поки не зустрів сердобольну бабусю.

Вона набрала мені з відра склянку жовтуватої рідини.

— Це, — пояснила бабуся, — вода з абіссінського колодязя. Всеньке місто її п'є.

Напився і я. Не сплюнув, бо не хотів образити стареньку.

— А чому, — спитав я, — той колодязь зветься абіссінським?

— Чому... мабуть тому, що на запитання, в якому столітті лудили колодязні труби, наш голова міськради відповідає: «А біс його знає»...

СІМ БІД НА ОДИН ОБІД

Напившись, я зібрався обідати.

Біля ресторану товпилося десятків зо два таких, як і я, але ніхто не переступав порога, бо при самому вході нас зупинив напис: «Закрито на обід».

— Та, хай йому абищо, тому ресторанові, — подав хтось щасливу думку. — У Фастові є ж ще й чайна.

До чайної ми потрапили саме тоді, коли офіціантка плечем підпирала двері.

— У нас обід, — пояснила дівчина, — у офіціанток і кухарів...

Чому працівники громадського харчування повинні обідати тоді, коли всі люди поспішають до ресторану й чайної на обід, — це загадка, яку у Фастові ніхто розгадати не може.

ПІД'ЇЖДЖАЮЧИ ДО СТАНЦІЇ

Ще одна загадка підстерігала мене в магазинах Фастова. Там цілими ярусами, один на одному, стояли холодильники найкращих марок, і ніхто їх не купував. На полицях вишикувались ряди телевізорів найновіших систем, за якими в інших містах люди в черзі стоять, а тут на них ніхто і не дивиться.

— Чому? — запитав я у продавців, — ніхто не купує ці чудесні речі?

Працівники прилавку відповіли:

— А от, коли смеркне, самі побачите.

Надвечір я побачив на вулиці голову виконкому Фастівської міськради т. Фащевського. Поглядаючи на годинника, він поспішав на вокзал.

— Ваш голова від'їжджає кудись?

— Ні. Це він іде на станцію культурно відпочивати.

— А хіба, крім станції, у вас нема де культурно розважитись?

— У нас... У нас є районний Будинок культури, більш відомий під назвою «райсарай». Є ще Будинок піонерів, який займає аж... одну кімнату в приміщенні райнаросвіти... Так що, кому хочеться культурно відпочити, той простує на станцію. Там хороший стадіон, клуб, парк... Залізничники люблять своє селище і дбають, щоб їм там жилося і красиво, і зручно, і весело.

І справді, на вокзал ішло багато городян. От показався, нарешті, і голова Фастівського райвиконкому т. Дорошенко. Уміло форсувавши одну калюжу, він зупинився перед другою.

— Це він, — сказали мені, — мабуть, шукає там оті півтора мільйона карбованців, що їх було асигновано на благоустрій Фастова.

Постоявши отак, т. Дорошенко повернувся до калюжі спиною і взяв курс на залізничний стадіон.

Пізно ввечері на центральній вулиці Фастова показався чоловік, зігнутий в три погибелі під вагою здоровенного телевізора. Він обливався потом, а дружина й діти підштовхували його.

— Швидше! Зараз почнеться передача...

— Хто це? — запитав я.

— Його світлість т. Тібряєв. Командує у нас електростанцією. Так командує, що аж лампочки червоніють від низької напруги. А от радіоприймачі, телевізори, холодильники — так ті зовсім не працюють.

— Куди ж це він з своїм телевізором?

— На станцію, до знайомих... Там, у залізничників, напруга нормальна...

* * *

Що то, значить, нормальна напруга! Де б це знайти такого енергетика, щоб на весь Фастів нормалізував її?

Нотатки Перця опублікував
Г. БЕЗБОРОДЬКО.

У ПАРКУ КУЛЬТУРИ ТА ВІДПОЧИНКУ

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

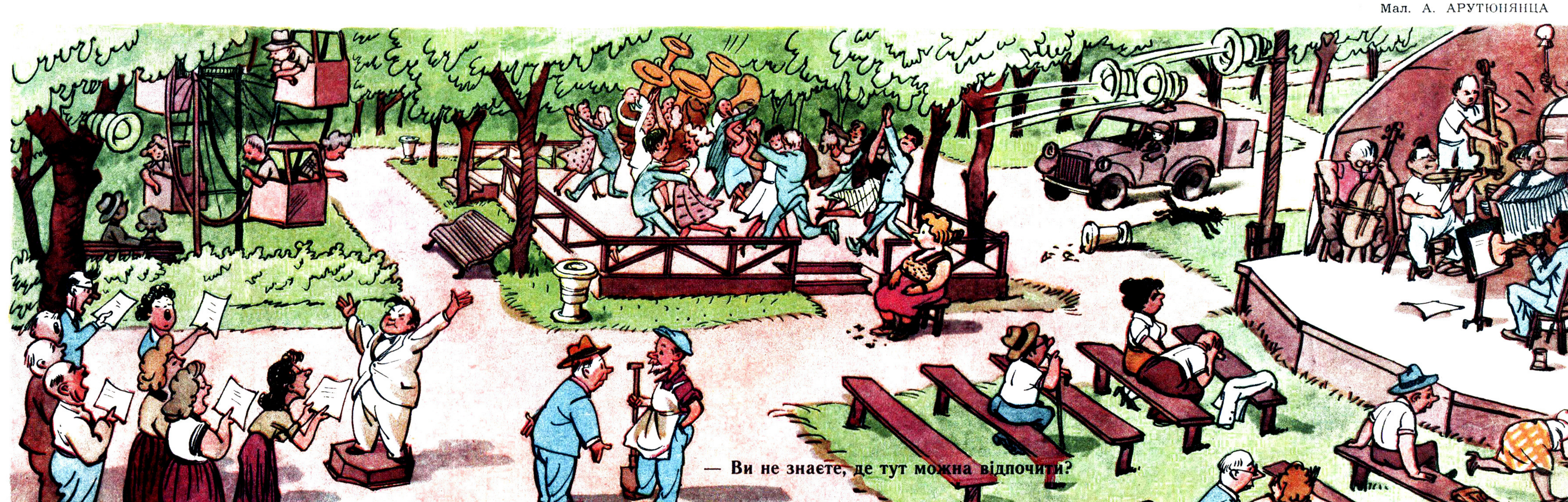

— Ви не знаєте, де тут можна відпочити?

Фотомонтаж Р. МАТУСЕВИЧА

У США зростає безробіття.

Американські масштаби.

Мал. К. АГНІТА

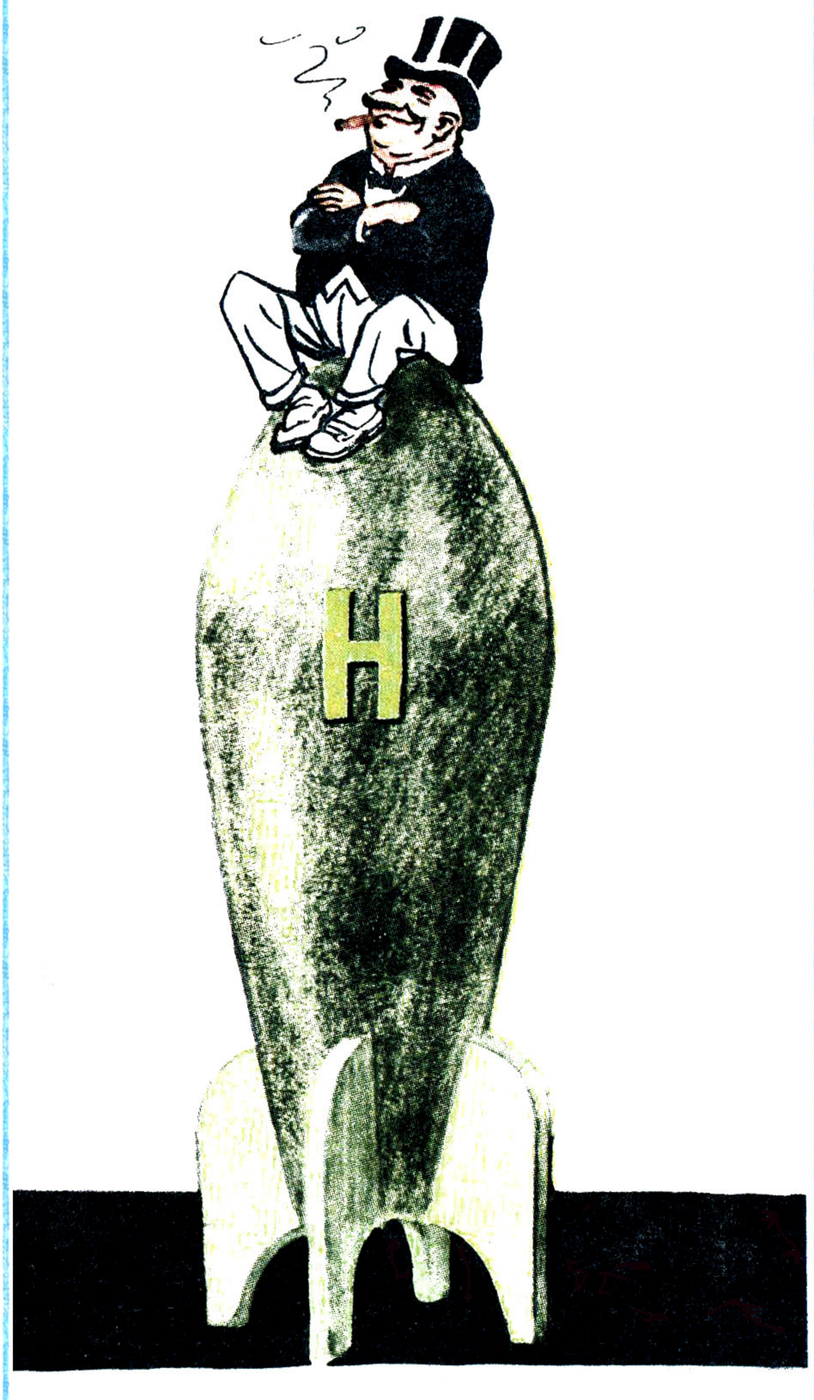

— Тепер я цілком спокійний, — у нас не збираються припиняти атомних випробувань.

АМЕРИКАНСЬКІ СНОВИДИ

Про звичайний лунатизм написано багато статей у медичній літературі. Американський неолунатизм, на жаль, ще докладно не вивчено. На відміну від звичайного, симптоми американського неолунатизму загострюються не вночі, а вдень.

Найважче переносять хворобу високопоставлені особи.

Гостро, наприклад, проходить хвороба в американського генерала Патта, того Патта, що обіймає посаду начальника дослідного відділу командування стратегічною авіацією США. Приступи хвороби супроводжуються гарячковим маренням. Генерал вимагає негайно встановити на Місяці американські ракетні бази, завезти туди добрячий запас атомних бомб і ні в якому разі не допускати на Місяць радянських ракет.

Американські газети повідомили, що тепер тут за участю авторитетних осіб розробляються докладні пропозиції конгресові Сполучених Штатів про врегулювання становища на Місяці.

Одного тільки не повідомляють газети — на чому збираються летіти атомні генерали та їхні послідовники на Місяць. Чи не на тих ракетах, що одна за одною горять у повітрі, ледве відірвавшись від землі?

Нотатки ПРО ЇХНІ ПОРЯДКИ

СВЯТИЙ ПАРАШУТИСТ

Торік для військ НАТО Ватікан мобілізував штатних небесних покровителів з числа різних святих. Небесних заступників дістали й піхотинці, й артилеристи, і танкісти, і моряки. А от про парашутистів забули.

Тепер цю помилку виправлено. На посаду покровителя парашутистів призначено якогось святого Йозефа з Копертіно, що досі тинявся на небесах без діла.

Один з ватіканських науковців, патер Пополіціо швиденько висмоктав з пальця біографію нового святого, докладно обгрунтувавши його придатність для нової посади у військах НАТО. Виявляється, що святий Йозеф захоплювався парашутизмом з дитинства. У молитовному екстазі він возносився на небо, а потім спускався звідтіля навіть без парашута.

У біографії, яку тепер ретельно вивчають парашутисти НАТО, сказано, що святий Йозеф боронитиме хоробрих вояк, захищатиме їх від усякої напасті, та ще й прийматиме на себе всі їхні гріхи.

Останнє зобов'язання святого дуже сподобалось парашутистам генерала Массю, що лютують в Алжірі. Віднині вони можуть без вагань убивати мирних алжірців, палити їхні селища, стріляти, вішати. Однаково всі їхні гріхи візьме на себе святий парашутист Йозеф з Копертіно.

У ЗАХІДНОБЕРЛІНСЬКІЙ ТЮРМІ

Мал. Л. КАПЛАНА

Так званий західноберлінський «сенат» видає гітлерівські ордени.

— А чому ж нас не нагороджують гітлерівськими орденами? Адже ми теж злочинці.

МІЛЬЙОН „на горіхи"

Їдуть на Донбас молоді патріоти, життєрадісні, запальні, готові виконати будь-які завдання і плани. Але часом заповзають на Донбас і типи з минулого. У них свої плани і свої завдання. Куди кінь з копитом, туди й рак з клешнею...

На Донбасі нас зацікавила історія, як продавець парфюмерного відділу магазина № 6 ВРП тресту «Азовстальбуд» Л. І. Коробова водила за ніс ревізорів.

— У мене на складі ревізори під час ревізій завжди записували порожні коробки за повні, — розповідала вона. — Всі порожні коробки стояли так, що ревізорам важко було їх перевірити і вони записували все, що я їм казала. Так при кожній ревізії переливали ми з пустого в порожнє, і я півтора року спокійнісінько брала гроші з каси. Тільки під час передачі магазина виявили, що ці коробки порожні, і дізналися, що я розтратила 14 тисяч карбованців.

На підставі цього факту якийсь торговельний «мудрець» зробив висновок, що всі розтрати трапляються виключно через ревізорів. Він сказав:

— Не було ревізій — не було розтрат. Приїхали ревізори — виявились розтрати.

Як не дивно, але ця «теорія» напевне знайшла послідовників і в Сталінському раднаргоспі. Минулого року там на 90 великих підприємствах і в установах не бачили жодного ревізора. А на Торецький машинобудівний завод ім. Ворошилова нога ревізора не ступала ще з 1955 року.

За таким «всипущим оком» — розтратникам рай. Тож і не дивно, що минулого року по управлінню робітничого постачання Сталінського раднаргоспу розтрати становили 2 мільйони 246 тисяч карбованців.

Стурбовані цими астрономічними цифрами, ми відвідали начальника управління т. Горянського.

— Як успіхи? — запитали ми його.

— Зростаємо!

— А розтрати?

— Е-е... Теж зростають... — без особливого ентузіазму відповів він.

Дійсно, лише в першому кварталі цього року по управлінню виявлено розтрат на 592 тисячі карбованців. У порівнянні з першим кварталом минулого року — «приріст» на 141 тисячу карбованців.

Виходить, ніби відділи робітничого постачання вирішили обігнати один одного по розтратах. «Перед» веде тут ВРП «Жовтеньвугілля», де розтрати досягли 125 тисяч карбованців, за ним «Червоногвардійськвугілля» — 90 тисяч карбованців, далі йдуть Шахтарськантрацит» — 68 тисяч і «Дзержинськвугілля» — 63 тисячі.

— Невже не можна вчасно зупинити цей потік розтрат? — допитуємось у начальника управління робітничого постачання Сталінського раднаргоспу т. Горянського.

— Немає фізичної можливості простежити за всіма матеріально-відповідальними особами, — відповідає він.

Простежити з кабінету, звичайно, дуже важко. Ми навіть згодні з начальником УРП — фізично неможливо. Але чи не зміг би т. Горянський простежити якщо не за матеріально-відповідальними особами, то хоча б за виконанням своїх наказів?

Завідуючий овочевою базою № 3 якийсь Мошинський розтринькав понад сім тисяч карбованців державних грошей. Але його не тільки не покарали за це, а ще й видали йому під звіт 75 тисяч карбованців готівкою для розрахунку за вантажні операції. От дали, так дали! Цю суму, як встановила ревізія, списали з Мошинського на підставі досить сумнівних документів. Тоді лише т. Горянський розпорядився: «Мошинського зняти з роботи, а матеріали про нього передати слідчим органам!»

Але Мошинський і досі працює собі на тій же таки тепленькій посаді, а суворий наказ виявився громом не з тучі, а з паперової кучі!

У ВРП тресту «Будьонніввугілля» у працівників овочевої бази Богдасарова і Хара було виявлено недостачу товарів на 12 тисяч карбованців. Їх покарали не менш суворо, ніж Мошинського. Богдасарова призначили на посаду старшого товарознавця ВРП, а Харові доручили завідувати базою. Пустили цапа на город!

Певне, мріючи в такий спосіб підсунутися ще вище по службовій драбині, ці хапуни незабаром нашкодили ще більше і полетіли з службової драбини сторч головою.

Проте навряд чи такі експерименти можна назвати вдалими методами боротьби з розтратниками.

Ніде так багато не розмовляють про кадри, як у системі управління робітничого постачання. Звичайно, у відділах кадрів УРП немає рентгену, який виявляв би плями на совісті тих, хто прийшов наймати на роботу. Добір кадрів — це справжнє мистецтво. А от як, наприклад, прийняли на роботу М. В. Литвин.

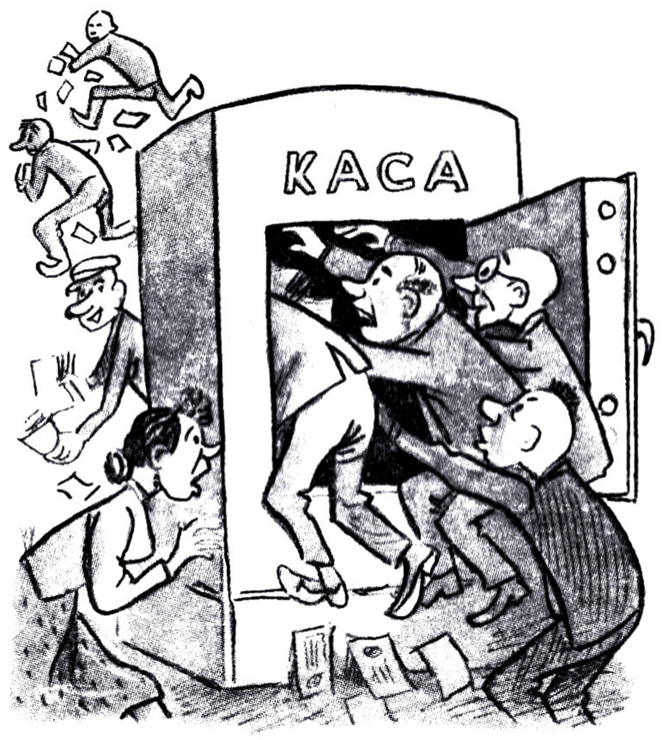

Наприкінці минулого року її призначили завідуючою магазином № 10 ВРП тресту «Червоногвардійськвугілля». Незабаром у неї виявили нестачу в 909 карбованців 12 копійок. 12 копійок вона повернула відразу. (Яка ідеальна чесність!) Решту грошей — пізніше.

— Дрібниці! — вирішили керівники ВРП. — Вона виправить свою помилку.

І Литвин дуже скоро її виправила. Вона розтратила 66.904 карбованці 66 копійок і, не повернувши навіть 66 копійок, під час ревізії втекла.

От коли б керівні працівники ВРП та не були такі добрі і вже при першій розтраті розлучалися з хапунцями, на скільки б зменшились розтрати!

Якось у завідуючого тарною базою ВРП тресту «Радянськвугілля» Іванова Г. М. було виявлено нестачу тари на 575 тисяч крб. Начальник ВРП т. Юкс наказав списати цю нестачу... за рахунок держави! У протоколі він написав: «Тара лежала просто неба, під впливом кліматичних умов поступово псувалася, а пляшки в осінньо-зимовий період заливало водою і вони під час морозів лопалися».

Самих лише пляшок луснуло на 208 тисяч карбованців. Можна собі тільки уявити, що то був за вибух! Але є досить вірогідні чутки, що ці порожні пляшки не раз вгамовували спрагу завідуючому тарною базою та його друзям і покровителям.

Нарешті, Іванову набридло грати роль діда Мороза і розморожувати порожні пляшки. Він звільнився за власним бажанням. За власним-таки бажанням він збудував собі в Ханжонковому два затишних будинки. Можете бути певні — ці будинки витримають будь-які кліматичні умови!

* * *

Ми не віримо в те, що місцевий клімат сприяє зростанню розтрат. Але, як не дивно, розтрати по Сталінській облспоживспілці за минулий рік становлять... 1 мільйон 866 тисяч карбованців! Як видно, і тут діє ота теорія: «Не було ревізії — не було розтрат. Приїхали ревізори — виявились розтрати».

Особливо важко схопити за руку хапуг-завмагів тоді, коли вони «працюють» рука в руку з бухгалтерами.

Завмаг радгоспу ім. Кірова Водолазький розтратив 65 тисяч карбованців. Почалося, як завжди, з дрібниць. Перший раз його виручила старший бухгалтер, молода і жалісліва Надія Іванівна Власенко. Вона підвищила ціни на товари під час інвентаризації й приховала першу розтрату, яку завмаг христом-богом божився покрити готівкою. Вдруге розтратник розперезався по-справжньому і вже погрожував старшому бухгалтерові:

— Не приховаєш сьогоднішню розтрату — розповім про вчорашню!

Одне слово, встряв пазурець — і всій пташці кінець. Спочатку Надія Іванівна плакала, а потім звикла. Понад два роки дружно, «в парі» тягли вони гроші з каси, аж поки їх самих не витягли за вушка на сонечко.

— Кругова порука! — зітхає головний бухгалтер облспоживспілки т. Милославський.—Не хочуть сміття з хати виносити.

А кому ж, як не бухгалтерові, належить виносити сміття з хати? Щоб чистішою стала хата!

Користуючись тим, що добором кадрів у споживспілці займаються випадкові люди, за прилавки магазинів пролазять різноманітні жучки. Так, на посаду завмага Кременівського ССТ, Приморської райспоживспілки, прийняли якусь Цимбалюк. Не встигла стрижена дівка коси заплести, як Цимбалюк хапнула 24.800 карбованців і зникла. Шкода тільки, що вона не залишила записки керівникам Приморської райспоживспілки: бачили, мовляв, очі, що купували, тепер їжте, хоч повилазьте.

Завскладом Краснолиманської райспоживспілки Діденко розтринькав 59 тисяч карбованців державних грошей. І це нікого не здивувало. Всі добре знали, що Діденко безпробудно пиячить і, звичайно, не за власні гроші. Знали, але обмежувались лише доганами за пиятику.

— Людина на ногах не стоїть, а керівники тримають його на роботі попід руки! — розповідають нам. — Його не можна було вважати матеріально-відповідальною особою, бо він, п'яний, не міг навіть сказати, як його звуть...

* * *

— Будьте об'єктивними! — просив нас, прощаючись, начальник управління робітничого постачання Сталінського раднаргоспу.

Що ж, будемо об'єктивними і скажемо, що начальник УРП т. Горянський і голова правління облспоживспілки т. Ахламов минулого року буквально подарували різним шахраям і пройдисвітам «на горіхи» 4 мільйони 300 тисяч карбованців народних грошей!

Чи не надмірна це щедрість за державний рахунок? Чи не час згадати народну приказку:

«Хто шага не береже, той не варт і копійки!»

П. ЛУБЕНСЬКИЙ,
спец. кор. Перця.

Сталінська область.

ПОШТА ПЕРЧЯ

ДОРОГИЙ ПЕРЧЕ!

Не радимо тобі в цеху індпошиву нашої Теребовлянської взуттєвої фабрики черевики замовляти.

Перш ніж тобі пошиють там черевики і скажуть «будь ласка», ти не раз зміниш чоботи на валянки і навпаки. І не одну пару підошов зітреш, ходячи на фабрику і нагадуючи про своє замовлення.

Ти, Перче, краще запитай директора фабрики Івана Єфремовича Пономарчука, як він з такого скрутного становища взутим виходить.

Чи сидить Іван Єфремович у себе в кабінеті босим, чекаючи, поки йому в цеху черевики пошиють, чи замовляє їх на іншій фабриці?

В. ДЕРКАЧ.

м. Теребовля, Тернопільської області.

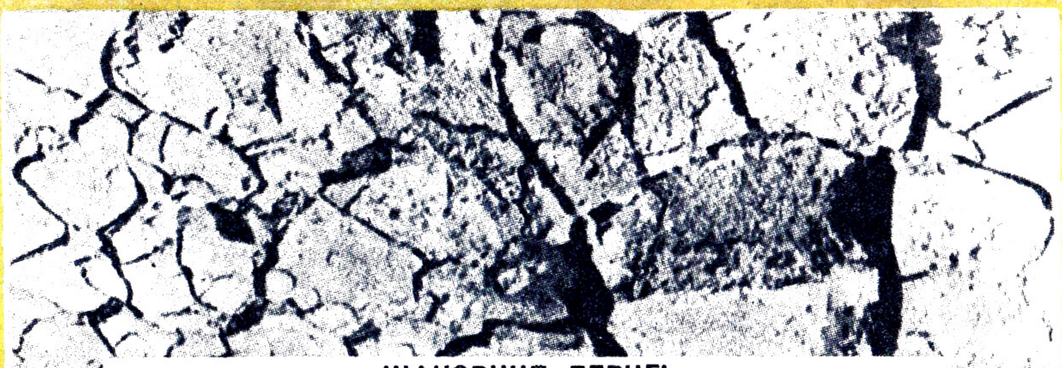

ШАНОВНИЙ ПЕРЧЕ!

Скажи, що це? Стінка кратера вулкана? Процес гороутворення? Канали на Марсі? Землетрус на Місяці?

Ні, ні те, ні се. Це рельєф вулиці Чкалова у м. Миколаєві, в районі ремісничого училища № 4. Виник цей рельєф з ініціативи відділу благоустрою міста. Щоб врятувати вулицю від систематичних затоплень дощовими водами, почали тут торік піднімати мостову. Почали тоді, коли було літо. А кинули, як стала зима. І зовсім забули з весною.

Розтав сніг. На місці розритої вулиці з'явилося багнисте озеро. Потім ударила травнева спека. Грязюка почала швидко сохнути й стала такою, якою ти бачиш її на цьому фото.

Потім знову ударили дощі, і в районі вул. Чкалова утворилася справжня трясовина, де, кажуть досвідчені люди, глибоко загрузли всі плани відділу благоустрою по реконструкції вул. Чкалова, — і з кожним днем загрузають усе глибше й глибше.

Рятуй їх, Перче, поки не пізно!

РЕМІСНИЧНИКИ.

ТОВАРИШУ ПЕРЧЕ!

Кажуть, тебе бояться хапуги та волоцюги і всілякі погані людці.

Але якби ти заїхав до нас у Суми та походив хоч годинку біля місцевого «Хімпрому», особливо по вулиці Лесі Українки, ти сам себе злякався б, якби потім у дзеркало глянув.

З того «Хімпрому» дим валить важкими хмарами, сажа з неба летить, як чорний сніг, сморід поширюється такий, що паморoки забиває...

Ми, звичайно, не проти хімії. Це чудесна наука і в наш час вона творить чудеса. Але ми не хочемо жити проти такої «кузні здоров'я», бо вона нам дихати не дає.

ЖИТЕЛІ ВУЛИЦІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ.

м. Суми.

Злочин і кара

У Тернополі є міськпромкомбінат.

А в промкомбінаті — цех по виробництву взуттєвого крему.

Це так за назвою. А що той цех виробляє насправді?

— Гидоту! — кривляться працівники взуттєвого відділу Тернопільського універмагу.

— Шмаровидло!.. — підтримує їх продавець магазина № 1 відділу робітничого постачання «НОД-4»...

Рік тому Тернопільський міськпромкомбінат надіслав партію взуттєвого крему Хмельницькому «Мішторгу». Там глянули на нього, покрутили носами і сказали: брак! І телеграфно запитали у господарів, куди той брак дівати.

Господарі два з половиною місяці мовчали. Заговорили вони лише по тому, як крем з Хмельницького потрапив до Києва, на базу «Укроптгоспторгу», а там його визнали непридатним для продажу.

— Еге! — схопилися тоді тернопільські кремороби. — Це Хмельницький «Мішторг» зіпсував наш товар. Хай він тепер і відповідає.

І подали позов до Львівського держарбітражу.

Як там львівські арбітри цю справу розглядали, — невідомо. Чим вони керувалися, — теж невідомо.

Відомо тільки, що нікого з працівників Хмельницького «Мішторгу» вони на розгляд справи не викликали, а так, позаочі, вирішили стягнути з них на користь міськпромкомбінату 10.228 карбованців.

Не інакше, як для того, щоб преміювати бракоробів!

— Я бачу, ти за останній час поправився.
— Перейшов, брат, на сидячий спосіб життя.

Мал. К. ЗАРУБИ

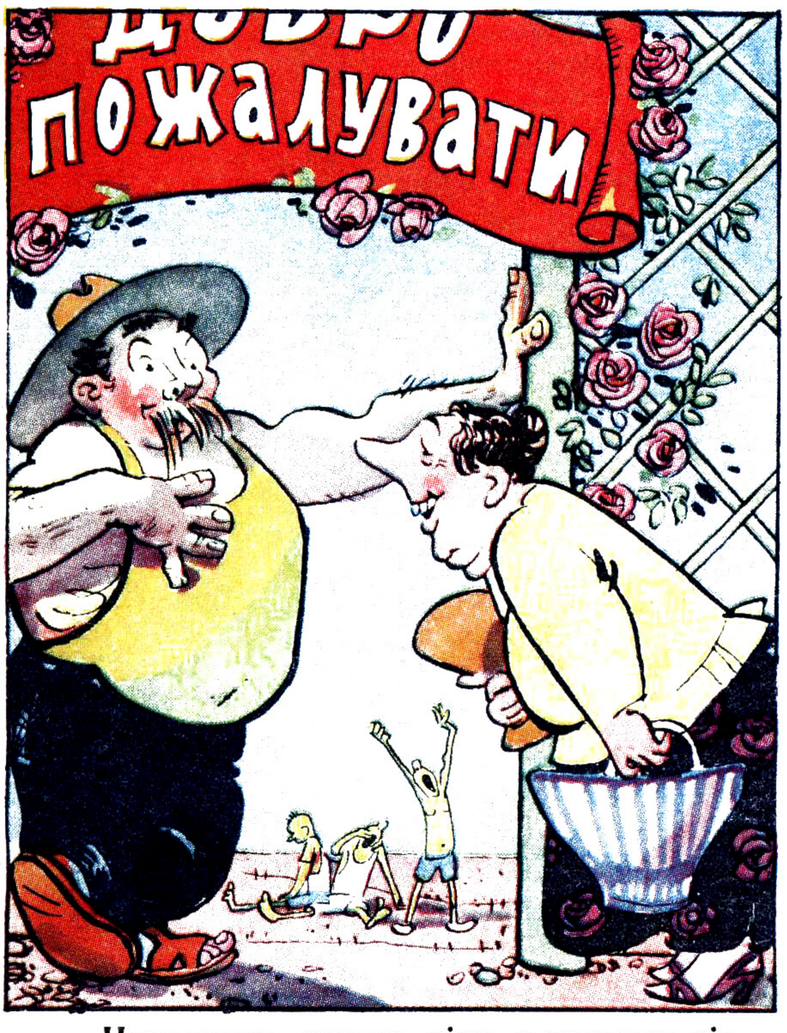

— Нудьгують, видно, діти, у вашому піонерському таборі, додому, мабуть, тікають?

— А навіщо я тут стою?

ПРО СМІШНЕ ТА ЧУДНЕ

П'ЯНІ ВОДИ

В Теребовлі (на Тернопільщині) в ресторані мінеральні води без «нагрузок» не продаються.

Ой, до чого вже торгівля
В Теребовлі хитра:
Хочеш випити «Сваляви»,
То бери й півлітра.

Очолили хитруни
Там райспоживспілку,
Разом з водами вони
Продають горілку.

Споживач там не один,
Випивши «Боржому»,
Не на двох, на чотирьох
Почвалав додому.

Ми радимо хитрунам
Збільшити «нагрузку»:
До горілки додавать
Гуску на закуску...

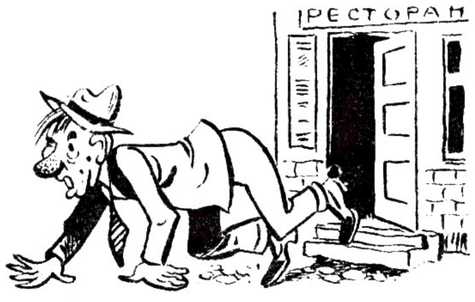

ВЕСЕЛИЙ ДИРЕКТОР

(Про те, як М. П. Кобилін Шевченківським цегельним заводом (Одеська область) «керує»).

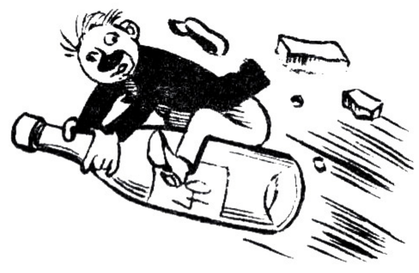

Он стоїть завод цегельний,
Там директор є.
Тільки ж він не викисає,
По закусочних гасає,
Пив учора,
позавчора
І сьогодні п'є.

Вже йому немає впину...
Треба гнать такого в спину
З заводських воріт,
Можна навіть і цеглину
Кинути услід!

БЕЗ ГАРЯЧКИ...

Будівельний трест № 89 (керуючий т. Нефедов) ось уже шостий рік будує гуртожиток для студентів Харківського технікуму молочної промисловості.

Як тому керуючому
Весело керується,
В якого гуртожиток
Шостий рік будується!

Гордо возсідає він
На своєму місці,
Згоден так трудитися
Років сто чи й двісті.

«Ми гарячки, — каже він, —
Ніколи не поремо...».
Мало в нього клопоту,
А ще менше сорому!

П. ГЛАЗОВИЙ.

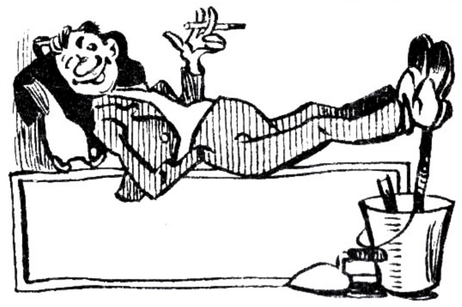

ЗА МОТИВАМИ ІНДІЙСЬКОГО ФОЛЬКЛОРУ

ЛІКАР І ХВОРИЙ

Мовив лікар старий:
— М'яса й риби ти, друже,
Навіть в рот не бери,
Якщо хочеш одужать!

Хворий тут відповів:
— За пораду спасибі.
Та чи то б я хворів,
Коли б мав м'ясо й рибу?!

НЕ ЗАБУДЬ!

Як міцність посуду із глини
Завжди по дзвону узнають,
Так розум кожної людини
Взнають по слову.
Не забудь!

Петро РЕБРО.

м. Запоріжжя.

КОВАРСТВО І ЛЮБОВ

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА.

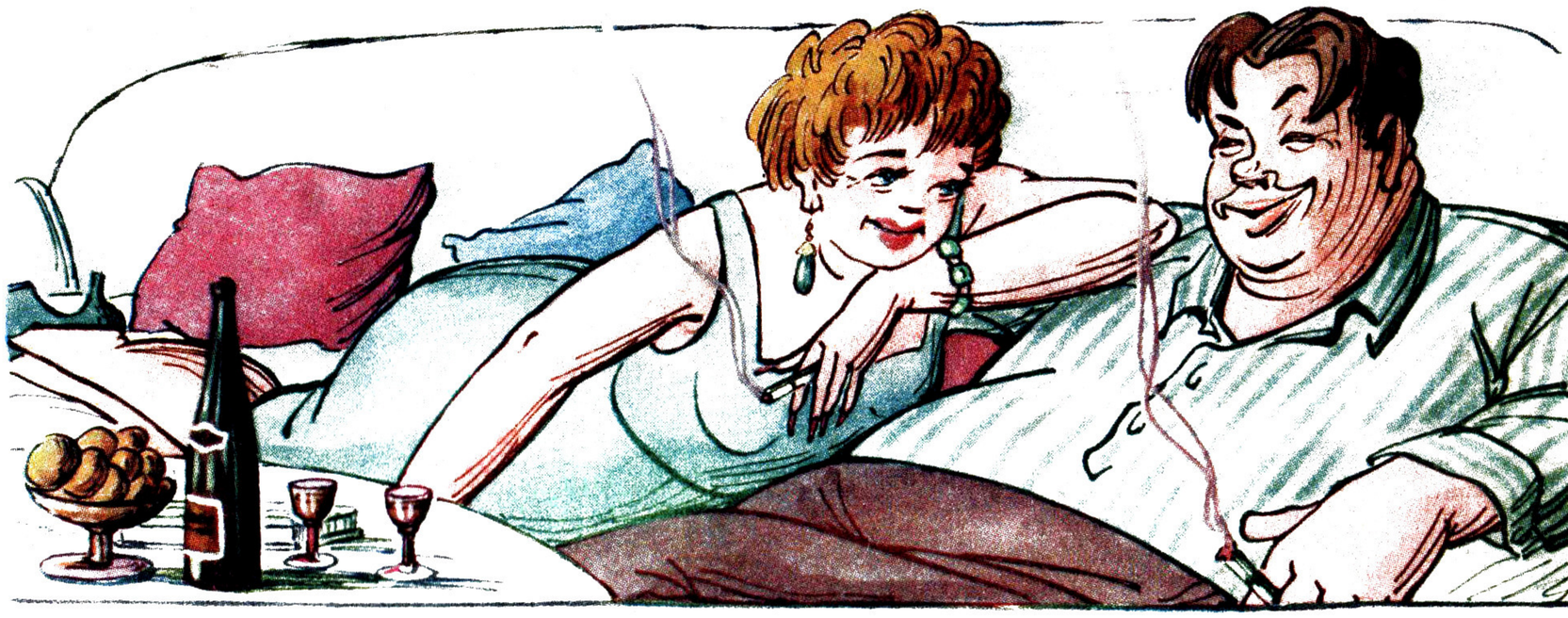

— Як тобі пощастило спровадити дружину?
— А я купив їй пилососа. Тепер вона весь час з ним по майстернях бігає.

Чудеса піротехніки

— Актор, художник і піротехнік! — відрекомендувався Євген Стеренбоген. — Моя стихія — вогонь!

— Знаю, але чого ж ти від мене хочеш?—запитав Йосип Потокер, директор Станіславського парку культури і відпочинку.

— Папірця! Дай мені відповідного папірця, і ми до неба дістанемось!

При цих словах актор-піротехнік зірвав капелюха з голови і високо підкинув його.

Співрозмовники швидко порозумілися...

І ось Потокер видає Стеренбогену «Довіреність № 34, від 31 січня 1957 року».

— А що ж буде робити мій тато? — запитав Стеренбоген, одержавши омріяний папірець.

— Так він же десь там біля синього моря,—промимрив Потокер.

— «Моря і гори обшукай, і все на світі!»—проспівав артист, а потім таємниче додав:—Без тата ми ніякої каси не обшукаємо...

Переконав...

Батечко Євгена Стеренбогена—житель міста Миколаєва Андрій Григорович Штеренбоген (саме «Ш», а не «С») теж одержав від Потокера «Довіреність № 139».

...Отаборившись у скромній роздягальні Станіславського стадіону «Динамо», новоявлений бог вогню Стеренбоген почав творити чудеса... Він організовує майстерню, гарячково комплектує штати, запасається сировиною, літаком перекидає татові у Миколаїв відповідні вантажі.

У вогняний трест включилися племінниця Стеренбогена Тамара та її чоловік Олександр Олійник, теж «майстер бенгальських вогнів і артист вищої категорії», як він сам себе величає. Нагляд за роботою поклали на дружину глави компанії Марію Дику-Стеренбоген.

А хто ж працював? Кілька нагло ошуканих сезонників з приміських сіл.

І ось уже виготовлено гори хлопавок «бій-конфеті», «китайських віял». Водночас у Миколаєві у філіалі Штеренбогена-старшого виростали «іскристі буряки» і виготовлялося дещо з космічного транспорту, як-от: «ракета», «корабель Венери», «супутник».

У дні свят і фестивалів в містах Станіславі, Тернополі, Сумах, Херсоні, Миколаєві, Кишиневі величезні афіші сповіщали: «Чудеса піротехніки! Тільки один раз! Поспішайте!»

І тихими літніми вечорами в названих містах тріщало, сичало, бризкало, палахкотіло! Творцям цих чудес аплодували. Особливо захоплено вітали їх у Станіславі ті, що сиділи на головній трибуні стадіону «Динамо» Їм і на думку не спадало що саме під цією трибуною розгніздилася зграя шахраїв «Стеренбоген і К⁰».

Та ось нагромадилася велика кількість продукції. Насувалася криза... На виручку синові поспішив татусь. Андрій Штеренбоген вигідно збуває пірокрам у Миколаєві. Сам виписує рахунки, сам приймає гроші, сам п'є, сам гуляє...

Піротехніки беруть все більший розгін. Уже Євген Стеренбоген власноручно постачає своєю продукцією крамниці, клуб залізничників. Здає гуртом хлопавки по карбованцю за штуку, крамниці їх продають по півтора.

А наряди, розцінки, калькуляція? А контроль за діяльністю майстерні? Про це ніхто й думати не хоче.

На рахунок парку культури надійшло 62.716 крб., а в липучі руки Стеренбогена і К⁰ потрапило з них 56.324 крб. У кишенях вогневиків осіло більше 40 тисяч карбованців готівкою, яку вони одержали в Сумах, Тернополі, Кишиневі. А старий стріляний вовк Андрій Штеренбоген нагріб у Миколаєві за гарячий літній сезон 100 тисяч карбованців!

Горобині сльози пішли в державну касу. Щось трохи більше трьох тисяч карбованців.

А що ж робить Йосип Потокер, про якого ми згадали на початку нашої розповіді?

Він, розлігшись на подушках затишного «ЗІМ'а» ТЦ 90-12, котить до Львова на «великий футбол». За машиною звивається курява, а за нею, десь там у господарстві ввіреного Потокерові парку, давно вже «закуріли» невідомо куди тонни цементу і вапна, тисячі штук черепиці, багато цінних хімікатів.

Тільки не подумайте зайвого: машина «ЗІМ» ТЦ 90-12 не власність Потокера. Що ні, то ні. У Станіславі добре знають, кому вона належить.

Дуже любить Потокер їздити машинами. Якось він покотив до Києва через... Горький і Москву. А згодом через Київ до Москви на фестиваль. Але й досі не заплатив 2519 карбованців, які на нього нарахували за ті автопрогулянки.

І скажіть же ви, до чого везе в житті людині!

Не раз доповідали ревізори начальникові обласного управління культури т. Резанову про чудотворства директора парку культури і відпочинку. І—нічого. Потокер лише хитренько посміхався,—адже він добре знає своїх ангелів хранителів, знає, що вони не дадуть його скривдити.

Питання про роботу парку і дії Потокера поставили на сесії міської Ради. Виявилось, що парк культури виконав прибуткову частину кошторису лише на 70 проц. Ну й дали ж тоді Потокеру! Ухвалили... видати 87 тисяч карбованців дотації на покриття збитків парку.

Не дивно, що серед шахраїв і пройдисвітів пішла добра слава про батьків міста Станіслава.

Г. КИРИЛЮК,
М. ОРЛОВ.

м. Станіслав.

ЛІСНИК-ЛІВАК

Мал. С. САМУМА.

— Татку, там ліс крадуть!
— Знаю, вони мені за нього п'ятсот карбованців дали...

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ У листі, надрукованому у № 5 журналу, розповідалося про те, що на ст. Адампіль з 1953 року стоїть недобудоване приміщення цукроскладу.

Після виступу Перця Вінницький раднаргосп виділив потрібні кошти для закінчення будівництва складу.

★ Робітники Сирецького допоміжного господарства (м. Київ) поскаржились на те, що керівники господарства зловживають своїм службовим становищем, порушують фінансову дисципліну.

Як повідомив прокурор Подільського району м. Києва т. Нестеренко, факти ствердились. Директора господарства Рибчинського В. С., заготувачів Левітана, Голову, Ельгарта з роботи знято. На ветлікаря Матюхіна М. Г. та старшого бухгалтера Марковича Л. П. накладено суворі дисциплінарні стягнення.

Редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: П. ГЛАЗОВИЙ (заст. редактора), О. КОЗЮРЕНКО, О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

Видавництво «Радянська Україна». Адреса редакції: Київ, Коцюбинського, 7. Тел. 4-73-94. 5-30-31. Передплатна ціна 2 крб. на місяць.

Журнал «Перець» № 14(385) (на украинском языке). Підписано до друку 11. VII. 1958 р. Папір 70×108¹/₈=0,75 пап. арк. 2,05 друк. арк.

БФ 11395. Друкарня видавництва «Радянська Україна». Київ, Прозорівська, 59. Зам. 3754. Тираж 200.000 прим.

Відсканував Олександр Лебедєв
опрацював Олег Леськів
http://perec-ua.livejornal.com

Мал. В. ГЛИВЕНКА

ВИПАДОК В ОПЕРІ

— Митю, вставай, є шанс добавити!..